

Įsakymas netenka galios 2024-02-16:

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-184](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02946

Dėl Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualiųjų vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-25 iki 2024-02-15

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-06-26, i. k. 2019-10232

Nauja redakcija nuo 2022-05-26:

Nr. [V-836](#), 2022-05-25, paskelbta TAR 2022-05-25, i. k. 2022-10863

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL BENDROJO UGDYMO DALYKŲ VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ
ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS ĮVERTINIMO IR APRŪPINIMO JAIS TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. birželio 26 d. Nr. V-755

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 40 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašą (pridedama).

2. R e k o m e n d u o j u:

2.1. fiziniams ir juridiniams asmenims, rengiantiems ar leidžiantiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokymo priemones, vadovautis šiuo įsakymu patvirtintu Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašu (toliau – Tvarkos aprašas);

2.2. švietimo teikėjams, įgyvendinantiems ikimokyklinio ugdymo ir priešmokyklinio ugdymo programas, vadovautis šiuo įsakymu patvirtintame Tvarkos apraše nurodyta aprūpinimo bendrojo ugdymo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarka.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministro 2019 m. birželio 26 d.
įsakymu Nr. V-755

(Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministro 2023 m. liepos 24 d.
įsakymo Nr. V-1005 redakcija)

BENDROJO UGDYMO DALYKŲ VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS ĮVERTINIMO IR APRŪPINIMO JAIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato bendruosius ir specialiuosius reikalavimus bendrojo ugdymo dalykų vadovėliams ir mokymo priemonėms, skirtoms bendrojo ugdymo programoms įgyvendinti, išskyrus daiktus, medžiagas ir įrangą, (toliau – mokymo priemonė), bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių vertinimą, turinio kokybės užtikrinimą ir atsakomybes, aprūpinimo bendrojo ugdymo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Bendrojo ugdymo dalyko vadovėlis** – mokiniui skirta daugkartinio naudojimo spausdinta, suskaitmeninta ar skaitmeninė mokymo priemonė, turinti metodinę struktūrą, padedanti įgyvendinti konkrečioje švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamoje dalyko bendrojoje programoje apibrėžtą mokymo(si) turinį ir siekti nustatytų pasiekimų.

2.2. **Mokymo priemonė** – tiesiogiai mokymui(si) naudojama spausdinta, suskaitmeninta ar skaitmeninė mokymo priemonė, daiktai, medžiagos ir įranga.

2.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS BENDRIEJI IR SPECIALIEJI VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ REIKALAVIMAI

3. Lietuvos Respublikoje leidžiamas bendrojo ugdymo dalyko vadovėlis (toliau – vadovėlis) ar mokymo priemonė turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

3.1. tekstinė, vaizdinė, skaitmeninė ir interaktyvi medžiaga turi būti pritaikyta siekti dalyko bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių, ugdyti dalyko bendrojoje programoje apibrėžtas mokinių kompetencijas, atitikti dalyko bendrojoje programoje apibrėžtą mokymo(si) turinį ir pasiekimų lygių požymius;

3.2. vadovėlio ar mokymo priemonės struktūra turi atitikti didaktinius dalyko mokymo principus, pateikiamos įvairių tipų užduotys, atliepančios visus bendrosiose programose aprašytus pasiekimų lygius ir skatinančios taikyti įvairius mokymosi metodus;

3.3. nėra fakto ir dalyko klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais;

3.4. vadovėlio ir mokymo priemonės turinyje nėra diskriminavimo ir diskriminavimo propagavimo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Vadovėliai ir mokymo priemonės turi užtikrinti pagarbos asmenų įvairovei principą;

3.5. vadovėlio ir mokymo priemonės turinys atitinka asmens duomenų apsaugos pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą bei kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;

3.6. vadovėlio ir mokymo priemonės turinys nesusijęs su realiai veikiančių įmonių, organizacijų ar kita veikla užsiimančių ūkio subjektų reklama;

3.7. jei vadovėlyje yra nuorodos į papildomus skaitmeninius išteklius, reikalingus vadovėlyje esančioms užduotims atlikti, vadovėlį įsigijusioms mokykloms turi būti užtikrinta laisva prieiga prie šių išteklių, nereikalaujant papildomo užmokesčio už teisę jais naudotis;

3.8. vadovėlio ir mokymo priemonės turinyje pateikiami situacijų, įvykių, reiškinių, procesų, asmenybių veiklos aprašymai, iliustracijos, užduotys, nepažeidžiantys asmens teisių ir laisvių bei pagrindinių tarptautinės teisės principų, vengiama neigiamas emocines reakcijas keliančių asociacijų, būdvardžių ir kategoriškų apibendrinimų, nėra neigiamų ar kitokių lyčių stereotipų, mergaitės ir berniukai, moterys ir vyrai vaizduojami nešališkai;

3.9. vadovėlio ir mokymo priemonės turinyje nėra nekorektiško, antidemokratiško, antivalstybinio turinio;

3.10. vadovėlio ir mokymo priemonės turinyje nėra tendencingai pateikiamos ir (arba) klaidinančios informacijos geopolitinių įvykių kontekste;

3.11. vadovėlio ir mokymo priemonės turiniu ar užduotimis nėra kurstoma tautinė nesantaika.

4. Užsienio valstybėje išleisto vadovėlio ar mokymo priemonės užsienio kalbai mokytis turinys, Europos Sąjungos šalyse parengto ir išleisto vadovėlio ir (ar) mokymo priemonės gimtosioms kalboms, kurių mokomasi Lietuvos tautinių mažumų mokyklose, mokytis turinys turi atitikti Aprašo 3.3, 3.4, 3.9, 3.10 ir 3.11 papunkčiuose nustatytus reikalavimus.

5. Lietuvos Respublikoje leidžiamas vadovėlis turi atitikti šiuos specialiuosius reikalavimus:

5.1. vadovėlio turinys:

5.1.1. atitinka dalyko bendrojoje programoje nustatytus tikslus ir uždavinius;

5.1.2. atitinka dalyko bendrojoje programoje aprašytą mokymo(si) turinį;

5.1.3. struktūruojamas taip, kad atskiros dalys logiškai derėtų tarpusavyje, atsižvelgiant į dalyko didaktiką, paisant mokinių amžiaus tarpsnio ir skirtingų kognityvinių gebėjimų ypatumų;

5.2. vaizdinė medžiaga pateikiama taip, kad tikslingai derėtų su kitais vadovėlio turinio elementais, atsižvelgiant į dalyko didaktiką, paisant mokinių amžiaus tarpsnio ir skirtingų kognityvinių gebėjimų ypatumų;

5.3. informacijos paieškos sistema padeda rasti reikiamą informaciją atitinkamo amžiaus tarpsnio mokiniams;

5.4. pagal kiekvieną temą yra skirtingo sudėtingumo užduočių, atitinkančių dalyko bendrojoje programoje apibrėžtus visų pasiekimų lygių požymius;

5.5. klausimų ir užduočių formuluotės aiškios atitinkamo amžiaus tarpsnio mokiniams;

5.6. rekomenduojama 5–12 klasių matematikos ir gamtos mokslų vadovėlių pabaigoje įdėti priedą (priedas gali būti skelbiamas internete), kuriame pateikiami vadovėlyje esančių užduočių atsakymai savikontrolei.

6. Lietuvos Respublikoje leidžiamas vadovėlis, skirtas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, turi atitikti Aprašo 5 punkte nustatytus ir šiuos specialiuosius reikalavimus:

6.1. vadovėlio turinys parengtas atsižvelgiant į konkrečios mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupės pažinimo, informacijos priėmimo ir jos supratimo ypatumus, jame turi būti išlaikyta vaizdo, spalvų, teksto, šrifto dermė;

6.2. mokiniams, turintiems regos negalią, vadovėlio turinys pateikiamas Brailio raštu – reljefiniu taškų raštu akliesiems ir silpnaregiams, kuris skaitomas pirštais, atitinkančiu Lietuvos

standarto LST ISO 17049:2017, LST ISO 17049:2017/NA:2019 „Prieinamas dizainas. Brailio rašto naudojimas ant ženklų, įrangos ir prietaisų“ nustatytus reikalavimus;

6.3. mokiniams, turintiems klausos negalią, vadovėlyje turi būti naudojami QR kodai su teksto ar kitos informacijos vertimu į lietuvių gestų kalbą;

6.4. vadovėlio vaizdinė medžiaga atitinka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pažinimo ypatumus, iliustracijos neperkrautos detalėmis, papildančiais vaizdais, medžiaga pateikiama išryškinant esmines nagrinėjimo objekto, reiškinių dalis ar savybes, parenkant spalvų dermę ir jų kontrastus;

6.5. vadovėlio kalbos stilius ir sudėtingumas atitinka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi galių ypatumus, mokymosi sunkumų priežastį, pavyzdžiui, rečiau vartojami žodžiai, sąvokos, terminai yra papildomai paaiškinami;

6.6. vadovėlio turinio dizainas atitinka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pažinimo ypatumus, tekstinė ir vaizdinė medžiaga pakankamai aiškos struktūros, ryškumo, spalvų kontrasto, tekstas atitinkamų šriftų ir jų dydžių, įskaitomas ir aiškus;

6.7. vadovėlio skaitmeninė versija atitinka Lietuvos negalios organizacijų forumo, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos parengtas rekomendacijas „Internetas visiems: prieinamos skaitmeninės informacijos vadovas“ ir sudaro sąlygas vadovėliu naudotis visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų turimos negalios ar individualių gebėjimų.

7. Lietuvos Respublikoje leidžiama mokymo priemonė turi atitikti šiuos specialiuosius reikalavimus:

7.1. mokymo priemonėje pateikti užduočių rinkiniai atitinka dalyko bendrojoje programoje nustatytus tikslus ir uždavinius, padeda įgyvendinti mokymo(si) turinį, ugdyti dalyko bendrojoje programoje apibrėžtas kompetencijas;

7.2. mokymo priemonėje pateikta skirtingo sudėtingumo užduočių, atitinkančių dalyko bendrojoje programoje apibrėžtus visų pasiekimų lygių požymius ir mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus;

7.3. mokymo priemonės, kuri papildo konkretų vadovėlį, turinys glaudžiai siejamas su vadovėlio medžiaga, jį papildo ir konkretizuoja, atskleidžia naujus nagrinėjamų temų aspektus, padeda mokiniams mokytis.

8. Lietuvos Respublikoje leidžiamas skaitmeninis vadovėlis ar skaitmeninė mokymo priemonė turi atitikti Aprašo 5, 6 ir 7 punktuose nustatytus ir šiuos specialiuosius reikalavimus:

8.1. skaitmeninis vadovėlis ir skaitmeninė mokymo priemonė veikia tiek asmeniniuose kompiuteriuose, tiek mobiliuosiuose įrenginiuose, oficialiai gamintojų palaikomose operacinėse sistemose ir naršyklėse;

8.2. skaitmeninis vadovėlis ir skaitmeninė mokymo priemonė atitinka oficialaus W3C standarto priemones, tekstai parengti naudojant „Unicode“ standarto UTF-8 koduotę, skaitmeninio vadovėlio ir skaitmeninės mokymo priemonės peržiūrai neturi būti diegiami papildomi įskiepiai ar kitos vardinės gamintojų technologijos;

8.3. skaitmeninio vadovėlio dalys tikslingai dera tarpusavyje ir pritaikytos dalyko mokymo didaktikai;

8.4. skaitmeninio vadovėlio ir skaitmeninės mokymo priemonės turinys yra interaktyvus, įtraukiantis mokinius, skatinantis jų mąstymą ir aktyvią veiklą:

8.4.1. medžiagai perteikti naudojama tikslinga animacija, vaizdo įrašai, teksto įgarsinimas, tekstai, iliustracijos;

8.4.2. užduočių turinys atitinka šiuolaikinį kontekstą, yra orientuotas į atvejų ir / ar duomenų analizę, problemų sprendimą, pritaikytas mokytis tiek savarankiškai, tiek grupėse;

8.4.3. jei užduočiai atlikti reikia kelių žingsnių, pateikti paaiškinimai;

8.4.4. skaitmeniniame vadovėlyje įdiegti įsivertinimo, skatinimo mokytis ir pagalbos įrankiai, galimybė matyti teisingus / neteisingus atsakymus;

8.5. skaitmeninio vadovėlio ir skaitmeninės mokymo priemonės naudotojo vadovas yra išsamus, parengtas lietuvių kalba ir pritaikytas pagal mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus;

8.6. skaitmeniniame vadovėlyje yra ir tinkamai veikia informacijos paieškos sistema, turinys, rodyklė, raktinių žodžių paieška, taip pat gali būti anotacija, užrašų darymas, skirtukai, išskyrimo įrankis, interaktyvus veiklų planavimas;

8.7. skaitmeniniame vadovėlyje ir skaitmeninėje mokymo priemonėje yra nurodyti techninės pagalbos kontaktai ir veikianti pagalbos sistema, kuri užtikrintų kylančių problemų sprendimą per trumpiausią laiką.

9. Rekomenduojama, kad vadovėliuose ir mokymo priemonėse svarbiausia informacija būtų pateikiama kuo įvairesniais, mokiniui padedančiais ją suprasti būdais, pavyzdžiui, sąvokų, taisyklių, terminų ar simbolių rinkiniai turėtų aiškinimo žodynus, grafikus, schemas, lenteles ar paveikslėlių serijas; rašytiniai tekstai galėtų būti pateikiami garso ir vaizdo įrašų (lietuvių gestų kalba) formatu ir / ar vaizdo įrašų (lietuvių gestų kalba) pavidalu; naudojami vaizdai, muliažai, maketai, reljefiniai piešiniai ar pan., kuriuos mokytojas galėtų pasirinkti, atsižvelgdamas į besimokančio asmens ugdymosi poreikius, galias ir gebėjimus.

III SKYRIUS

VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ VERTINIMAS, TURINIO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS IR ATSAKOMYBĖS

10. Vadovėlius ir mokymo priemones rengia ir už jų turinio kokybę atsako su vadovėlių ar mokymo priemonių rengimu ir leidyba susiję fiziniai ar juridiniai asmenys (toliau – teikėjas). Už užsienio valstybėje išleisto vadovėlio ar mokymo priemonės užsienio kalbai mokytis ir Europos Sąjungos šalyse parengto ir išleisto vadovėlio ir (ar) mokymo priemonės gimtosioms kalboms, kurių mokomasi Lietuvos tautinių mažumų mokyklose, mokytis turinio kokybę atsako su šių vadovėlių platinimu susiję fiziniai ar juridiniai asmenys.

11. Metodinę pagalbą, apimančią mokymus teikėjams, aktualios informacijos skelbimą, teikėjų konsultavimą, rengiant vadovėlius ir mokymo priemones teikia Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA).

12. Vadovėlį ar mokymo priemonę rengia teikėjo pasitelktas vadovėlio ar mokymo priemonės autorius ar autorių grupė, kurio (kurių) vardas ir pavardė (vardai ir pavardės) nurodomi parengtame vadovėlyje ar mokymo priemonėje.

13. Lietuvos Respublikoje leidžiamo vadovėlio ar mokymo priemonės turinio kokybę ir atitiktį Aprašo II skyriuje nurodytiems bendriesiems ir specialiesiems reikalavimams vertina teikėjo pasitelkti ne mažiau kaip 3 vertintojai, kurie yra dalyko (ar srities) specialistai arba mokytojai praktikai (toliau – vertintojas). Vertintojui keliami šie reikalavimai:

13.1. vertintojas privalo turėti ne mažiau kaip 3 metų pedagoginio darbo patirties per pastaruosius 5 metus mokant to dalyko, kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinami, arba ne mažiau kaip 5 metų mokslinio darbo dalyko (ar srities), kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinami, patirties;

13.2. vertintojas turi būti nešališkas, objektyvus, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, vadovėlį ar mokymo priemonę vertinti vadovaudamasis lygiateisiškumo principu. Prieš vertindami vadovėlio ar mokymo priemonės turinį, vertintojai turėtų pasirašyti nešališkumo deklaraciją, parengtą pagal Aprašo 1 priede pateiktą formą;

13.3. vertintojas, atliekantis skaitmeninių vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties Aprašo 8 punkte nurodytiems specialiesiems reikalavimams vertinimą, papildomai turi išmanyti skaitmeninių vadovėlių ar skaitmeninių mokymo priemonių specifiką.

14. Užsienio valstybėje išleisto vadovėlio ar mokymo priemonės užsienio kalbai mokytis ir Europos Sąjungos šalyse parengto ir išleisto vadovėlio ir (ar) mokymo priemonės gimtosioms kalboms, kurių mokomasi Lietuvos tautinių mažumų mokyklose, mokytis turinio kokybę ir atitiktį Aprašo 3.3, 3.4, 3.9, 3.10 ir 3.11 papunkčiuose nustatytiems reikalavimams vertina teikėjo pasitelktas 1 vertintojas, kuris yra dalyko (ar srities) specialistas arba mokytojas praktikas. Vertintojui keliami šie reikalavimai:

14.1. vertintojas privalo turėti ne mažiau kaip 3 metų pedagoginio darbo patirties per

pastaruosius 5 metus mokant to dalyko, kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinami, arba ne mažiau kaip 5 metų mokslinio darbo dalyko (ar srities), kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinamas, patirties;

14.2. vertintojas turi būti nešališkas, objektyvus, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, vadovėlį ar mokymo priemonę vertinti vadovaudamasis lygiateisiškumo principu. Prieš vertindami vadovėlio ar mokymo priemonės turinį, vertintojai turėtų pasirašyti nešališkumo deklaraciją, parengtą pagal Aprašo 1 priede pateiktą formą.

15. Informacija apie vadovėlį ar mokymo priemonę yra skelbiama viešai Švietimo portalo informacinėje sistemoje.

16. Vadovėlių ir mokymo priemonių, apie kuriuos informacija yra skelbiama Švietimo portalo informacinėje sistemoje, turinio kokybei užtikrinti NSA vykdo vertinimą. Vertinimo apimtį ir trukmę nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. Šiam vertinimui atlikti NSA turi organizuoti vertinimo paslaugų pirkimo procedūras vertintojams pasitelkti. Vertintojams keliami šie reikalavimai:

16.1. vertintojas privalo turėti ne mažiau kaip 3 metų pedagoginio darbo patirties per pastaruosius 5 metus mokant to dalyko, kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinami, arba ne mažiau kaip 5 metų mokslinio darbo dalyko (ar srities), kurio vadovėlis ar mokymo priemonė vertinamas, patirties;

16.2. vertintojas turi būti nešališkas, objektyvus, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, vadovėlį ar mokymo priemonę vertinti vadovaudamasis lygiateisiškumo principu. Prieš vertindami vadovėlio ar mokymo priemonės turinį, vertintojai turėtų pasirašyti nešališkumo deklaraciją, parengtą pagal Aprašo 2 priede pateiktą formą.

17. Vadovėliai ar mokymo priemonės Aprašo 16 punkte nustatytam vertinimui atlikti pasirenkami remiantis šiais kriterijais, išdėstytais prioriteto mažėjimo tvarka:

17.1. raštu gauti skundai ar viešojoje erdvėje pasirodžiusi informacija dėl turinio neatitikties Aprašo II skyriuje nustatytiems bendriesiems ir (ar) specialiesiems reikalavimams (tuo atveju vertinami visų teikėjų to paties dalyko tai pačiai klasei skirti vadovėliai ar mokymo priemonės);

17.2. naujo teikėjo išleistas vadovėlis ar mokymo priemonė (tuo atveju vertinami visų teikėjų to paties dalyko tai pačiai klasei skirti vadovėliai ar mokymo priemonės);

17.3. atitinkamos klasės dalyko bendrojoje programoje yra atlikti esminiai mokymo(si) turinio pakeitimai (vertinama, kaip vadovėlis ar mokymo priemonė atitinka mokymo(si) turinio aktualijas ir pakeitimus).

18. Informacija apie vertinti parinktus vadovėlius ir (ar) mokymo priemones skelbiama viešai Švietimo portalo informacinėje sistemoje ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 15 d.

19. Vertinimo metu nustačius, kad vadovėlis ar mokymo priemonė neatitinka Aprašo II skyriuje nustatytų bendrųjų ir (ar) specialiųjų reikalavimų, vadovėlio ar mokymo priemonės teikėjas apie nustatytus neatitikimus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų informuojamas raštu, nustatant vienų metų terminą nustatytiems neatitikimams pašalinti. Vertinimo ataskaita taip pat yra skelbiama viešai Švietimo portalo informacinėje sistemoje. Jei teikėjas per nustatytą terminą nepašalina vertinimo metu nustatytų trūkumų, informacija apie vadovėlį ar mokymo priemonę pašalinama iš Švietimo portalo informacinės sistemos, nurodant pašalinimo priežastis. Pašalinus informaciją apie vadovėlį ar mokymo priemonę iš Švietimo portalo informacinės sistemos, teikėjas privalo per vienus metus nuo informacijos pašalinimo datos pakeisti mokyklų įsigytus vadovėlius ar mokymo priemones į pataisytus arba kitais būdais (atnaujinant vadovėlių ar mokymo priemonių turinį, naudojant įklijas su pataisytu mokymo(si) turiniu ar pan.) ištaisyti klaidas.

20. Teikėjas privalo:

20.1. vadovėlio ar mokymo priemonės turinio kokybei ir atitikčiai Aprašo II skyriuje nurodytiems bendriesiems ir specialiesiems reikalavimams įvertinti pasitelkti kompetentingus vertintojus (dalyko specialistus arba mokytojus praktikus);

20.2. vadovėlyje įrašyti:

20.2.1. dalyką, klasę (kalbos vadovėliuose nurodyti mokymosi metus, kalbos mokėjimo

lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis);

20.2.2. autoriaus (autorių) vardą ir pavardę (vardus ir pavardes);

20.2.3. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sprendimą dėl vadovėlio kalbos atitikties kalbos taisyklingumo reikalavimams;

20.3. pateikti NŠA laisvos formos prašymą paskelbti informaciją apie vadovėlį ar mokymo priemonę Švietimo portalo informacinėje sistemoje, užpildytą vadovėlio ar mokymo priemonės turinio kokybę ir atliktą vertinimą patvirtinančią deklaraciją (toliau – deklaracija), parengtą pagal Aprašo 3 priede, 4 priede ar 5 priede pateiktą formą, vertintojų atliktus vertinimus ir vieną išleisto vadovėlio egzempliorių, jei teikiamas prašymas pateikti informaciją apie vadovėlį. Jei pateikiamas prašymas paskelbti informaciją apie atskirą vadovėlio dalį, teikėjas raštu nurodo kitų vadovėlio dalių išleidimo terminus. Jei iki teikėjo nurodyto termino pabaigos teikėjas nepateikia NŠA prašymo paskelbti informaciją apie kitą (kitas) vadovėlio dalį (dalis), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teikėjo nurodyto termino pabaigos informacija apie pateiktą vadovėlio dalį pašalinama iš Švietimo portalo informacinės sistemos;

20.4. per 6 mėnesius nuo pasikeitusių dalykų bendrųjų programų pavirtinimo informuoti NŠA apie vadovėlių ir mokymo priemonių turinio atitiktį pasikeitusioms dalykų bendrosioms programoms;

20.5. kartu su mokyklomis (ar jų savininkais) tarpusavio sutarčių pagrindu spręsti klausimus dėl netinkamo vadovėlių ar mokymo priemonių turinio;

20.6. gavęs informacijos dėl vadovėliuose ar mokymo priemonėse pastebėtų fakto, dalyko klaidų ar neatitikties Aprašo II skyriuje išdėstytiems bendriesiems ir (ar) specialiesiems reikalavimams, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, paskelbti apie tai viešai ir raštu informuoti mokyklas bei NŠA, per vienus metus nuo informacijos gavimo dienos pakeisti mokyklų įsigytus vadovėlius ar mokymo priemones į pataisytus arba kitais būdais (atnaujinant vadovėlių ar mokymo priemonių turinį, naudojant įklijas su pataisytu turiniu ar pan.) ištaisyti klaidas.

21. NŠA privalo:

21.1. gavusi teikėjo prašymą, užpildytą deklaraciją, vertinimus ir vieną išleisto vadovėlio (ar jo dalies) egzempliorių, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų paskelbti Švietimo portalo informacinėje sistemoje deklaraciją, vertinimus ir informaciją apie vadovėlius ar mokymo priemones;

21.2. gavusi informacijos dėl vadovėlyje ar mokymo priemonėje pastebėtų klaidų, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kreiptis į teikėją, nurodydama jam ištaisyti klaidas ir informuoti mokyklas;

21.3. gavusi kreipimąsi raštu dėl vadovėlių ar mokymo priemonių turinio kokybės, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, kreiptis į teikėją, prašydama atsakyti dėl vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties numatytiems reikalavimams, ir per 20 darbo dienų atsakyti paklausėjui;

21.4. informuoti teikėjus dėl vadovėlių ir mokymo priemonių turinio atnaujinimo pasikeitus dalykų bendrosioms programoms;

21.5. informuoti mokyklas dėl vadovėlių ir mokymo priemonių turinio atitikties pasikeitusioms dalykų bendrosioms programoms;

21.6. rengti metodines rekomendacijas dėl vadovėlių ir mokymo priemonių turinio kokybės;

21.7. organizuoti mokymus teikėjams;

21.8. skelbti aktualią informaciją apie vadovėlius ir mokymo priemones;

21.9. konsultuoti teikėjus;

21.10. rinkti duomenis apie mokyklų įsigytus vadovėlius ir mokymo priemones ir kartą per metus teikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai informaciją. Apibendrintą informaciją skelbti viešai Švietimo portalo informacinėje sistemoje.

22. Mokyklos vadovas:

22.1. nustato vadovėlių ir mokymo priemonių įsigijimo, priėmimo, apskaitos, saugojimo ir išdavimo mokiniams tvarką;

22.2. paskiria už vadovėlių ir mokymo priemonių apskaitą, informacijos apie įsigytus vadovėlius ir mokymo priemones paskelbimą, jų išdavimą ir saugojimą atsakingą (-us) asmenį (-is);

22.3. įvertinęs mokyklos tarybos siūlymus, priima sprendimus dėl vadovėlių ar teisės naudotis skaitmeniniais, suskaitmenintais vadovėliais, mokymo priemonių ar teisės naudotis skaitmeninėmis, suskaitmenintomis mokymo priemonėmis įsigijimo;

22.4. kalendoriniams metams pasibaigus, mokyklos tarybai pateikia informaciją, kiek ir kokių vadovėlių ir mokymo priemonių įsigijo mokykla per kalendorinius metus, šią informaciją kasmet iki kovo 1 d. paskelbia viešai mokyklos interneto tinklalapyje;

22.5. gavęs informacijos apie įsigytame vadovėlyje ar mokymo priemonėje fakto, dalyko klaidų ar neatitiktį Aprašo II skyriuje nustatytiems bendriesiems ar specialiesiems reikalavimams, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, informuoja apie tai teikėją, o teikėjui atsisakius spręsti problemą, apie tai informuoja NŠA.

IV SKYRIUS

APRŪPINIMAS VADOVĖLIAIS IR MOKYMO PRIEMONĖMIS

23. Mokykla už mokymo lėšas, skirtas vadovėliams ir mokymo priemonėms, gali įsigyti tik tų vadovėlių, apie kuriuos informacija teikiama Švietimo portalo informacinėje sistemoje, taip pat vadovėlių, skirtų pagal tarptautines programas besimokančiam mokiniui, spausdintų, skaitmeninių ar suskaitmenintų mokymo priemonių, teisę naudotis skaitmeniniu vadovėliu ar skaitmenine mokymo priemone, kitos ugdymo procesui reikalingos literatūros, daiktų, medžiagų, įrangos bendrojo ugdymo programose apibrėžtam ugdymo turiniui įgyvendinti.

24. Be mokymo lėšų, skirtų vadovėliams ir mokymo priemonėms įsigyti, mokyklai taip pat gali būti skiriama papildomai lėšų iš savivaldybės ir valstybės biudžetų vadovėliams ir mokymo priemonėms įsigyti.

25. Mokykla įsigyja vadovėlių ir mokymo priemonių Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka.

26. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, nustačiusi, kad mokykloms trūksta vadovėlių, kurių teikėjai nerengia, gali skirti lėšų ir inicijuoti jų rengimą bei leidybą. Šiais vadovėliais mokyklos aprūpinamos centralizuotai.

(Vertintojo vardas ir pavardė, asmens kodas)

**TEIKĖJO VERTINTOJO
NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA**

20__ m. _____ d.

Vilnius

Būdamas (-a) bendrojo ugdymo dalyko vadovėlio ar mokymo priemonės turinio vertintoju (-a) *(pabraukti tinkamą)*:

1. Pasižadu objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamasis (-asi) visų su vadovėlių ir kitų mokymo priemonių rengimu, leidyba ir platinimu susijusių fizinių ar juridinių asmenų lygiateisiškumo principu, atlikti vertintojo pareigas.

2. Patvirtinu, kad manęs nesieja santuokos, partnerystės, artimos giminystės ar svainystės ryšiai, darbo ar jų esmę atitinkantys santykiai su vertinamų vadovėlių ar mokymo priemonių autoriais, iš jų negaunu jokių pajamų.

3. Man išaiškinta, kad asmenys, susiję su manimi santuokos, partnerystės, artimos giminystės ar svainystės ryšiais, yra: sutuoktinis, sugyventinis, partneris, seneliai, tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), vaikaičiai, broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai, partneriai, taip pat mano sutuoktinio, sugyventinio, partnerio seneliai, tėvai (įtėviai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), vaikaičiai, vaikai (įvaikiai) ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Vertintojo vardas ir pavardė, asmens kodas)

**NACIONALINĖS ŠVIETIMO AGENTŪROS VERTINTOJO
NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA**

20__ m. _____ d.

Vilnius

Būdamas (-a) bendrojo ugdymo dalyko vadovėlio ar mokymo priemonės turinio vertintoju (-a) (*pabraukti tinkamą*):

1. Pasižadu objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamasis (-asi) visų su vadovėlių ir kitų mokymo priemonių rengimu, leidyba ir platinimu susijusių fizinių ar juridinių asmenų lygiateisiškumo principu, atlikti vertintojo pareigas.

2. Patvirtinu, kad:

2.1. per pastaruosius 3 metus neturiu jokių turtinių ir neturtinių interesų, susijusių su vertinamų vadovėlių ar mokymo priemonių leidyba ir rengimu ar platinimu;

2.2. manęs nesieja santuokos, partnerystės, artimos giminystės ar svainystės ryšiai, darbo ar jų esmę atitinkantys santykiai su vertinamų vadovėlių ar mokymo priemonių autoriais, iš jų negaunu jokių pajamų;

2.3. manęs nesieja darbo ar jų esmę atitinkantys santykiai su juridiniais asmenimis, susijusiais su vertinamų vadovėlių ir mokymo priemonių rengimu, leidyba ir platinimu, juose neturiu jokių juridinio asmens dalyvio teisių, iš jų negaunu jokių pajamų.

3. Man išaiškinta, kad asmenys, susiję su manimi santuokos, partnerystės, artimos giminystės ar svainystės ryšiais, yra: sutuoktinis, sugyventinis, partneris, seneliai, tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), vaikaičiai, broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai, partneriai, taip pat mano sutuoktinio, sugyventinio, partnerio seneliai, tėvai (įtėviai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), vaikaičiai, vaikai (įvaikiai) ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir
mokymo priemonių atitikties teisės aktams
įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo
3 priedas

(Bendrojo ugdymo dalyko vadovėlio turinio kokybę patvirtinančios deklaracijos forma)

(Teikėjo juridinio asmens pavadinimas, adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas,
duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 00000000; teikėjo fizinio asmens vardas ir pavardė,
adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas)

Nacionalinei švietimo agentūrai

BENDROJO UGDYMO DALYKO VADOVĖLIO TURINIO KOKYBĘ PATVIRTINANTI DEKLARACIJA

(data)

Patvirtiname, kad bendrojo ugdymo dalyko vadovėlis

(autorius (-iai), pavadinimas, dalykas, klasė, metai, serija)

atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams
įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo II skyriuje nustatytus bendruosius ir specialiuosius
reikalavimus. Bendrojo ugdymo dalyko vadovėlį vertino:

1. _____
(vertintojo vardas, pavardė)

2. _____
(vertintojo vardas, pavardė)

3. _____
(vertintojo vardas, pavardė)

Teikėjas patvirtina, kad deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

(parašas)

(teikėjo juridinio asmens atstovo pareigos, vardas ir
pavardė; teikėjo fizinio asmens vardas, pavardė)

Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir
mokymo priemonių atitikties teisės aktams
įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo
4 priedas

(Užsienio valstybėje išleisto vadovėlio turinio kokybę patvirtinančios deklaracijos forma)

(Teikėjo juridinio asmens pavadinimas, adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas,
duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 00000000; teikėjo fizinio asmens vardas ir pavardė,
adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas)

Nacionalinei švietimo agentūrai

**UŽSIENIO VALSTYBĖJE IŠLEISTO VADOVĖLIO TURINIO KOKYBĘ
PATVIRTINANTI DEKLARACIJA**

(data)

Patvirtiname, kad užsienio valstybėje išleistas vadovėlis ar mokymo priemonė užsienio kalbai mokytis ar Europos Sąjungos šalyse parengtas ir išleistas vadovėlis ar mokymo priemonė gimtosioms kalboms, kurių mokomasi Lietuvos tautinių mažumų mokyklose, mokytis *(pabraukti tinkamą)*

autorius (-iai), pavadinimas, dalykas, klasė, metai, serija)
atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo 3.3, 3.4, 3.9, 3.10 ir 3.11 papunkčiuose nustatytus reikalavimus. Vadovėlį vertino:

(vertintojo vardas, pavardė)

Teikėjas patvirtina, kad deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

(parašas)

(teikėjo juridinio asmens atstovo pareigos, vardas ir pavardė; teikėjo fizinio asmens vardas, pavardė)

Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir
mokymo priemonių atitikties teisės aktams
įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo
5 priedas

(Skaitmeninės ar suskaitmenintos mokymo priemonės turinio kokybę patvirtinančios
deklaracijos forma)

(Teikėjo juridinio asmens pavadinimas, adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas,
duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 00000000; teikėjo fizinio asmens vardas ir pavardė,
adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas)

Nacionalinei švietimo agentūrai

SKAITMENINĖS AR SUSKAITMENINTOS MOKYMO PRIEMONĖS TURINIO KOKYBĘ PATVIRTINANTI DEKLARACIJA

(data)

Patvirtiname, kad skaitmeninė, suskaitmeninta (*pabraukti tinkamą*) mokymo priemonė

(autorius (-iai), pavadinimas, dalykas, klasė, metai, serija)

atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams
įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo II skyriuje nustatytus bendruosius ir specialiuosius
reikalavimus. Skaitmeninę, suskaitmenintą (*pabraukti tinkamą*) mokymo priemonę vertino:

1. _____
(vertintojo vardas, pavardė)
2. _____
(vertintojo vardas, pavardė)
3. _____
(vertintojo vardas, pavardė)

Teikėjas patvirtina, kad deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

(parašas)

(teikėjo juridinio asmens atstovo pareigos, vardas ir
pavardė; teikėjo fizinio asmens vardas, pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-836](#), 2022-05-25, paskelbta TAR 2022-05-25, i. k. 2022-10863

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. V-755 „Dėl Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1005](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-15054

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. V-755 „Dėl Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo